

# 神戸市外国語大学 学術情報リポジトリ

## A Case Study of Changes in the Daily Life of Monks in Ditsa Monastery, East Qinghai

メタデータ	言語: eng 出版者: 公開日: 2014-03-01 キーワード (Ja): キーワード (En): 作成者: Dorje, Lhundrub, Duojie, Lengzhi メールアドレス: 所属:
URL	<a href="https://kobe-cufs.repo.nii.ac.jp/records/1951">https://kobe-cufs.repo.nii.ac.jp/records/1951</a>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 International License.



# མཚོ་ཕྱོག་རྫོང་དགོན་པའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཚོ་བའི་འགྲུར་ཚྭ་གསལ

## A Case Study of Changes in the Daily

### Life of Monks in Ditsa Monastery, East Qinghai

ལྷུན་གྲུབ་དོ་རྗེ། མཚོ་ཕྱོག་དགོན་པའི་མཚོ་ཕྱོག་གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཚོ་བའི་འགྲུར་ཚྭ་གསལ

Lhundrub Dorje (Lengzhi Duo jie)

Qinghai Normal University

ཕྱི་ལོ་1980ལོར་རྫོང་དགོན་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་པའི་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་འདས་ཟིན་ལ། ལོ་ངོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་བཙུག་དང་སྒྲུབ་སྟེན་དེར་གཞི་བཟུང་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་རིག་གནས་ལ་འདར་འགྲུར་ཚྭ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚོ་ཕྱོག་རྫོང་དགོན་པའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཚོ་བའི་འགྲུར་ཚྭ་དང་བསྟུར་ཚེ་གནས་ས་སྟངས་འོག་བརྗེས་པ་ལྟ་བུའི་འགྲུར་བཞུགས་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྫོང་དགོན་པ་ནི་མཚོ་ཕྱོག་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དར་ཁྲུབ་ཆེ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་1903ལོར་ལྷ་དམར་སྐུ་ལྷེད་བཞི་བརྗེ་དགོ་འདུན་བསྟར་འཛིན་གྱི་མཚོས་ཕྱག་འདེབས་མཛད། ཁོང་གིས་དགོ་འདེབས་གཞིར་མང་པོ་གདན་དྲངས་ནས་རྫོང་གསལ་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་གཞུང་བཀའ་པོད་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ཆག་མེད་གནང་དུ་བཅུག་པ་དང་། གཞུང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་བར་ཞིབ་མོར་འཆད་མཉན་དང་། བརྒྱུ་བརྟེན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་ཕྱག་སྦྲོལ་བཟང་པོ་བཙུགས་ཤིང་། དམ་བཅའ་ཡར་གཏོང་མར་གཏོང་དང་། འཛིན་གྲྭ་གཏུགས་དང་། རྒྱལ་ཚེ་བཞག་སྒྲོར་སྐྱབས་སོགས་མཚན་ཉིད་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་དང་། མར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་དང་། བཀའ་རམས་གྲྲོམ་གྱི་སྦྲོལ་བཟང་བཙུགས་པར་མ་བཟང་། མ་སྐྱོད་རིག་པའི་གནས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ལྷག་དང་སྟར་བཀ སྒྲ་ཀ་ཅན་དབྱངས་གསུམ་དང་ཕྱེབ་སྒྲོར་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡང་ཐེངས་མང་དུ་སྐྱེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་མང་ཐོས་ལྷ་རིག་སྐྱེ་བའི་མཉམ་དབང་མང་པོ་ཞིག་རིམ་བུར་བྱུན་པས་མཚོ་ཕྱོག་ས་ཁུལ་དུ་རྫོང་དགོན་པ་ཞེས་སྟེན་པའི་གྲགས་པ་སྒྲོགས་བཞིར་ཁྲུབ་ཅིང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་དགོན་པའི་མང་པོ་ཞིག་དང་སྦྲོབ་གྲྲུ་ཆེ་འབྱིང་པས་ཆེར་ན་གནས་པའི་མ་སྐྱོད་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡང་དགོན་པའི་ལས་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་སྐྱོད་ལུལ་དུ་མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པའི་ཞིག་ཡིན་པས། འདིར་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་ངོ་ཉེ་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་དགོན་པ་དེའི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཚོ་བའི་འགྲུར་ཚྭ་གསལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གདན་དག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་དབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་གཏོང་བ་ལ།

#### དང་པོ། སྐབས་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ།

ཕྱི་ལོ་1980ལོར་རྫོང་དགོན་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་ཆེས་ལོ་དེའི་ཚོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་སྐབས་ལྟ་བུའི་འདུན་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱི་ཤག་ཏུ་འཚོགས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཚོས་སྒྲུབ་མ་ཐག་ཡིན་པས་གྲྭ་བཙུན་བཅུ་ལྷག་མ་གཏོགས་མེད་ལ། ཕྱི་ལོ་1982ལོར་གཞིས་པའི་མཚོ་དང་།



ཚོགས་བསྐོས། འབྲུག་སྐྱམ་མེད། ལོ་དམར་ཉེན་སྲུང་བྱེད་ཅེས་གཉིས་ལ་བཅོས་པ་དང་། ཏུབ་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་མེས་གཅིག་བརྒྱུ་བ་དེའི་ལྷན་པ་བཞེས་པས་ཀླན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལོ་བའི་ནད་བྱུང་སྟེ་སྐྱ་གཤེགས།”<sup>5</sup> ཞེས་དང་། བཀའ་བཅུ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་“སྨོན་ཚད་ཀྱི་ཤ་སྐྱམ་པོ་རྣམས་ལྷུང་ཟད་ཅུལ་ཡོད་པ་དང་ཏུབ་སྐྱམ་པོ་ཉེན་མང་པོ་འགོར་བ་དེའི་ནད་དུ་ཚོ་གྲུའི་རྒྱག་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞེས་པས་དགོན་པའི་ཀླན་པ་མང་པོས་ཤེགས་པ་ལོ་བའི་ནད་བྱུང་ནས་སྐྱ་གཤེགས། ང་ལ་ཡང་ལོ་བའི་ནད་བྱུང་ཡོད།”<sup>6</sup> ཅེས་གསུངས།

དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནད་དུ་རྫི་ཚོ་དགོན་པའི་གྲྭ་བའི་འབྲེལ་ཆས་ཀྱི་ཐད་ནས་བརྟམས་ནས་འདྲ་ཟེར་དང་རྩལ་རྩལ་ཡིན་ཏེ། གྲྭ་བཅུ་རྣམས་ལ་གཟན་དང་ཤམ་ཐབས་མང་པོ་མནའ་སྐྱ་མེད་པ་དང་། དགོན་པའི་ནད་དུ་ཚོ་རྒྱུ་གིན་ཏུ་ཞན་པའི་གྲྭ་བཅུ་ཉ་ཅང་མང་བ་དང་། དེ་ལ་གྲྭ་བ་གྲྭ་རྒྱུ་ཞེས་འབོད་ཀྱིན་འདུག གྲྭ་བ་རྣམས་ལ་གཟན་དང་ཤམ་ཐབས་དགོས་ཚེ་རང་རང་གིས་རས་ཉོས་ཡོང་ནས་བཟོ་བྱ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། རས་ཉོ་བྱེད་དང་བཟོ་སྐྱེད་མོ་སྐྱེར་རྒྱ་མཚོ་མེད་པའི་གྲྭ་བཅུ་ཡང་ཉ་ཅང་མང་། བཀྲ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་“སྤྱི་ལོ་1986ལོ་ཡས་མས་ཀྱི་སྐབས་དེར་གྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་རྒྱུན་ཉ་ཅང་འཇན། ང་རང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཁར་ཤག་གི་ལག་ཐེག་དགོ་ཀླན་གྱིས་དགོན་པའི་བཟོ་བར་ང་ལ་གཟན་ཤམ་ཁ་ཚང་ཞིག་བཟོ་བྱ་བཅུག་པ་དང་། ལྷམ་ཞིག་ཉོས་པ་ལྷུང་ཟད་ཆེན་ཡང་ངས་ལོ་འགའ་ལ་གྲོན་ཡང་བརྒྱུ་མ་ལུག། རྗེས་སུ་རང་གི་རྒྱུ་བ་དང་རན་པའི་ལྷམ་ཞིག་ཉོས་ཏེ་གྲོན་པས་ཚོར་སྤང་སྤྱོད་པོ་ཞིག་བྱུང་། དང་ཐོག་བཟོས་པའི་གཟན་ཤམ་དེ་ཡང་ལོ་འགའ་ལ་གྲོན་པ་དང་། ལུས་བྱུང་ཟད་རྫིང་བ་ཞིག་ང་ལ་བྱིན་པ་ལོ་དུ་མར་གྲོན་པ་ཡིན།”<sup>7</sup> ཞེས་བཤད།

སྐབས་དེར་དགོན་པའི་གྲྭ་བཅུ་གྱི་རྫོ་གོས་དང་ཤག་གི་ཚ་རྒྱུན་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ལྷུང་ཟེར་ཞན་པ་དང་། དཔེ་ཆ་བ་རྫོར་ཞིག་གིས་གཙོ་བོ་དགོན་པའི་ཚོས་ཐོག་གི་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་རོལ། ཚོགས་སྐོལ་ནས་ཤག་ཏུ་ཕེབས་པ་ན་དགོང་མོར་རུབ་ཚ་མི་བསྐོས་པ་དང་། རུབ་ཚ་སྐོལ་བྱེད་ཀྱི་ཤ་དང་བྱེད་དང་གཡིས་སོགས་མེད་པའམ་ཡང་ན་རུབ་ཚ་བསྐོས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡང་དཔེ་སྐོག་གི་ཐོག་ལ་བཀོལ་ཏེ་འབད་བཅོམ་གང་ལེགས་བྱས། དེའི་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་ནད་གི་གྲྭ་བཅུ་བར་གྱི་ཁ་བརྒྱ་གཙོ་བོ་ཡང་ཨ་ལུ་སྤྱི་ཚང་གི་གྲྭ་བ་སུ་ཞིག་ཚོགས་འདོན་ལ་བཟང་བ་དང་། སུ་ཞིག་གིས་འཕངས་པའི་རྒྱགས་གསལ་རྩོ་ཞིང་གནད་ལ་འཕེལ་བ། སུ་ཞིག་སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་ལྡེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ཤག་དང་། གྲྭ་བཅུ་ལྷན་མོང་གི་ཞལ་ཟས། འབྲེལ་ཆས། ལྷུང་ཟེར་དང་རྫོན་མོ་ལོ་རོལ་ཚུལ་བཅས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

**གཉིས་པ། གྲྭ་ཤག་གི་འཇུག་རྒྱུ་**

རྫི་ཚོ་དགོན་པའི་ཚོས་སྐོ་བྱེད་པ་ནས་ད་རབ་བར་དུ་ལོ་དོ་སྲུང་བྱེད་ཅེས་འགོར་བེན་པ་དང་། ལོ་དོ་འདི་དག་གི་ནད་དུ་གྲྭ་བཅུ་གྱི་སྤོང་གནས་ལའང་འཇུག་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། བཀའ་བཅུ་བ་མེད་གཤོང་འཇིགས་མེད་ལགས་ཀྱིས་“ང་དགོན་པར་ཡོང་དུས་སྤྱི་ལོ་1985ལོར་རེད། སྐབས་དེར་གྲྭ་ཤག་གི་ང་ལ་ཚང་མ་ཤོག་བྱ་སྤྱོད་རྒྱུའི་རིགས་དེ་རེད། དེའི་སྨོན་ལ་ཤེལ་གྱི་དུ་མ་ཕལ་ཆེར་

5 མེད་གཤོང་འཇིགས་མེད། བཅར་འདྲི། རྫི་ཚོ་དགོན་པ། 2012ལོའི་སྤྱི་ལོ་11པའི་ཚེས་17ཉེན། རྒྱར་ཕབ་པ།  
 6 ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཅར་འདྲི། རྫི་ཚོ་དགོན་པ། 2009ལོའི་སྤྱི་ལོ་4པའི་ཚེས་25ཉེན། རྒྱར་ཕབ་པ།  
 7 སྐབས་དེར་རྫི་ཚོ་དགོན་པའི་གྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགུན་ཁར་མནའ་བུའི་འབྲེལ་ཆས་རིང་པོ་ཞིག་སྟེ། ལུ་རིང་མེད་ལ་ནད་རོས་སུ་ཚ་རྩེ་རྒྱར་ཡོད་པ་དང་བར་ཚངས་ཅན་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་ཡོད།  
 8 བཀྲ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བཅར་འདྲི། ཟེ་ཡིང་། 2011ལོའི་སྤྱི་ལོ་8པའི་ཚེས་20ཉེན། ཟིན་ཐོར་བཀོད།

མཚོང་རྒྱུ་མི་འདུག རྣམས་དེར་ཚོགས་ཀྱི་ཕ་ཁུ་ཚང་གི་ཤག་ཏུ་ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་ཞིག་ཡོད།”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷོ་ལོ་1985ལོའི་ཚུན་ དུ་ཟླ་ཤག་རྣམས་ཀྱི་དྲ་མ་ཤེལ་ཅན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། ལྷོ་ལོ་1986ལོར་ལས་པའི་ཟླ་ཤག་ལ་ཤག་གི་དྲ་མ་ཤེལ་ཅན་ དུ་བརྗེས་པ་ནི་ཟླ་ཤག་ལ་འགྱུར་ཚྭ་བྱུང་མགོ་བརྩམས་པའི་ཚོགས་འདུན་རྣམས་ལ་ཡིན་ཞིང་། རྣམས་དེའི་ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་ནི་གོང་དུ་དྲ་ མིག་གསུམ་དང་ཞོལ་དུ་དྲ་མིག་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་དེ་རིགས་རེད། ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་བཀོལ་བའི་དམིགས་ལུལ་ནི་ཁང་བའི་ནང་ གསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་མཉམ་འཇུག་ཟླ་ཤག་ལ་འགྱུར་ཚྭ་བྱུང་འབྱུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་མ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྗེས་ཟླ་བཅུ་གཅིག་ རྣམས་ཀྱིས་གཞན་པའི་ཟླ་ཤག་གསར་པའི་དྲ་མ་རྣམས་མཚོང་ལྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྤྲུམ་ནས་རང་གི་ཟླ་ཤག་གི་དྲ་མ་ཡང་རིམ་གྱིས་ ཤེལ་གྱི་དྲ་མར་བརླུང་བ་དང་། ཁང་བའི་ནང་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་རིམ་གྱིས་རྗེ་རྗེས་བཏང་བ་དང་། ལྷོ་ལོ་1991ལོའི་ རྣམས་ཟླ་ཤག་གི་ཤེལ་གྱི་དྲ་མའི་དབྱིབས་ནི་གོང་དུ་དྲ་མིག་གཉིས་དང་ཞོལ་དུ་དྲ་མིག་གསུམ་ཅན་དེ་རེད། དེའི་རྗེས་དྲ་མིག་ བཞི་ཅན་དེ་བཀོལ་བ་དང་། རིམ་གྱིས་བྱུང་གཅིག་གི་དོན་གཅིག་གི་ལོར་ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་བཀོལ་ནས་ཟླ་ཤག་གསར་པ་ལས་པ་དང་། ཟླ་ཤག་གསར་པར་ལང་མོ་བྱས་ནས་ཁང་བའི་གུན་རེ་རེའི་དོན་གཅིག་གི་ལོར་ཤེལ་གྱི་དྲ་མར་བརླུང་།

ཤེལ་གྱི་དྲ་མ་བཀོལ་རྗེས་དགུན་ལའི་དུས་ཟླ་ཁང་བའི་ནང་དུ་ཟླ་ཤག་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞོལ་མེད་པ་དང་། ཁང་བའི་ནང་ དུ་དོན་ཞོལ་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཟླ་ཤག་གི་མདུན་དོན་ཡོད་ཚད་འབྲིག་ཤོག་གིས་བརྩམས་པའི་སྲོལ་ཞིག་ཆགས། ཟླ་ཤག་གི་མདུན་ དོན་གྱི་ལྷོང་འོག་གཉིས་ཟླ་ལྷག་སྐད་འཐེན་ཏེ་དེའི་ཚོགས་ཏུ་འབྲིག་ཤོག་ལྷུང་ནས་ཁང་བའི་ནང་རྗེ་དྲོར་བཏང་བ་དང་། དེ་ནི་ཟླ་ བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་མདུན་རྒྱུན་རིམ་གྱིས་རྗེ་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་བརླུན་ནས་ཟླ་ཤག་གི་རྣམས་པ་ལའང་རིམ་བཞིན་འགྱུར་ཚྭ་བྱུང་ ཞིང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་ཟླ་ཤག་གི་ཁང་བའི་ནང་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་རྗེ་དྲོར་འགོ་བར་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་བཞོས་པ་ དང་། དེ་ནི་ཟླ་ཤག་གི་མདུན་དོན་ཡོད་ཚད་ཤེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཟླ་ལྷན་ཤིག་ཀྱང་རེད་སྟེ།

བར་རྣམས་དེར་རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་ཟླ་ཤག་གི་རྩས་འགོད་ལའང་འགྱུར་ཚྭ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་ལའང་བའི་ནང་གི་གྲང་ དོན་སུ་ས་དཀར་བརྩམས་ཏེ་ཉེ་མར་བཏང་རྗེས་ལྷོ་ལོ་ནང་དུ་བཏང་བ་ནས་ལེགས་པར་དཀྲུགས་པ་དེ་གྲང་དོན་སུ་བྱུགས་ཏེ་ལ་དོག་ དཀར་པོར་བརླུང་ཡོད་པ་ལ། ཟླ་ཤག་གི་དྲ་མ་རིམ་གྱིས་རྗེ་རྗེས་བཏང་བ་དང་བརླུན་ནས་གྲང་དོན་སུ་ཡང་ཤོག་ལྷ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱར་ རས་རེ་ལེགས་དང་རྗེ་མཚོས་སུ་བཏང་བ་དང་། ལྷོ་ལོ་1990ལོར་སྐབས་པ་ན་ཟླ་བཅུ་གཅིག་རྗེས་ཞིག་གིས་ཁང་བའི་ནང་གི་ཚུ་ཐབ་ བཤེག་ནས་གྲལ་རྗེ་དག་ཏུ་བཞོས། ལྷོ་ལོ་1996ལོར་ནས་བརྒྱུད་ཟླ་ཤག་གི་གྲུན་གཅིག་གི་མདུན་དོན་ཡོད་ཚད་ཤེལ་གྱིས་བརྩམས་མགོ་ བརྩམས་པ་དང་། དེས་དགུན་ལའང་ཁང་བའི་ནང་དུ་དོན་ཞོལ་འབྱེད་པར་ཕན་པ་དང་། གཟན་དང་ཤར་ཐབས་རྣམས་བརྩུས་ནས་ ཉེ་མར་གཡོངས་ཚོ་བརླུངས་སྐབས་ལ། ལོ་རྒྱུས་སུ་ཉེ་མར་ལྷོ་ལོ་ལྷན་པ་བཅས་ཀྱི་བཟང་ཆ་མང་བས་དེ་རྣམས་བཞོས།

ཟླ་བཅུ་གཅིག་མཐུན་རྒྱུན་རྗེ་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་བརླུན་ནས་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་ཁང་བའི་མདུན་དོན་ཡོད་ཚད་ཤེལ་ གྱིས་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚོགས་པའི་ཤེལ་གྱི་དྲ་མིག་གི་མཐའ་སྐར་ལེགས་ཀྱིས་བཞོས་ཡོད་པ་དེའི་རིགས་ཡིན། ལྷོ་ལོ་2004ལོའི་ རྗེས་སུ་མཐའ་སྐར་ལེགས་ཀྱིས་བཞོས་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཟླ་ཤག་བཞོས་ལྟེ་མདུན་མཐའ་སྐར་ལྟེ་ལ་ ལང་མོ་བྱས་ཏེ་མདུན་དོན་ཡོད་ཚད་ཤེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྲོལ་ཞིག་ཆགས། དེ་ཡང་ཚོགས་པ་ཤག་གི་བྱ་འདེབས་ཀྱི་ལྷོང་ནས་ ཐད་ཀར་འོག་བར་དུ་ཤེལ་གྱིས་བརྩམས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་རིམ་བཞིན་ཟླ་ཤག་གི་ཁང་བའི་ནང་རྗེ་རྗེས་བཏང་བར་དམིགས་ནས་བྱ་ འདེབས་པ་དང་དུང་ཕྱི་ལ་ལྷོང་ལྷོང་འབྱུང་དུ་བརྩུག་ནས་ཤེལ་གྱིས་བརྩམས།

9 རེང་གཤོང་འཛིགས་མེད། བཅར་འདྲི། རྗེ་ཚོ་དགོན་པ། 2012ལོའི་ལྷོ་ལོ་11པའི་ཚེས་17ཉིན། ཟླ་པ་པཎ་པ།



**འདྲ་རིམ། 1.1** མདུན་ངོས་ཤེལ་གྱིས་བཏུམས་པའི་ཟླ་ཤག 2009ལོའི་ཟླ་བཞི་བར།

ཟླ་ཤག་གི་མདུན་ངོས་ཤེལ་གྱིས་བཏུམས་པའི་གོ་རིམ་ནང་དུ། ཟས་གཡོ་སྦྱར་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་ཅ་ལག་ནུས་ཀྱང་  
 རིམ་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། ཤག་ཏུ་སློག་ཆས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནུས་བཀོལ་ནས་ཟས་གཡོ་སྦྱར་བྱེད་མགོ་བཙལ་ས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཟླ་  
 ཤག་ནུས་སུ་སློག་གི་ཐབ་ཀ་བཀོལ་ནས་ཟས་གཡོ་སྦྱར་བྱས་པ་དང་།<sup>10</sup> དེ་ནས་སློག་གི་ཚ་དམ་བཀོལ་ནས་ཚུ་བསྐོས་བར་མ་ཟད།  
 སློག་གཏན་ཉོས་ཏེ་ཚ་ཐབ་ཐོག་ཏུ་བཏོངས་ནས་དཔུན་ལར་མལ་ས་ལེ་དྲོར་བཏང་བ་དང་བཟུན་ནས། ཟླ་མའི་ཚ་ཐབ་ནུས་བཤེག་  
 བས་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཤིང་གི་མལ་ཁེ་ཡང་ལས་མགོ་བཙལ་སྟེ། རྣམས་དེར་ཟླ་བཅུན་ནུས་ཀྱིས་སློག་གི་ཤིང་ཏུ་སློག་རིན་ག་ཚོད་  
 རྒྱུད་དགོས་པ་དེ་ནི་དུས་རྒྱུན་འཚོ་བའི་ནང་གི་ལ་བཟང་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་ཡོད། ཟླ་ཤག་ཏུ་སློག་ཆས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནུས་བཀོལ་ནས་ཟས་གཡོ་  
 སྦྱར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བུད་ཤིང་འབྲུད་མཁའ་གྱི་ཟླ་བཅུན་རྗེ་རླབས་ལྡན་ལ་སྦྲུམ་ཏེ་ཟས་གཡོ་སྦྱར་བྱེད་དུས། ཟླ་ཤག་གི་  
 རྣམས་ར་ནུས་ལྡང་ཆེ་དགོས་ཏེ། བུད་ཤིང་འཇོག་ས་དང་བསེལ་སའི་ས་སྤོང་དེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་དང་། སྦྱོར་ཆད་ཀྱི་ཟླ་ཤག་  
 གཞུགས་ལག་གཉིས་སུ་བཀོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅོད་པོ་ནི་འདས་པའི་ལོ་ནི་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་རྒྱུ་ཚོར་དགོན་པའི་ཟླ་ཚོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་  
 པས་ཟླ་ཤག་གཞུགས་ཏུ་ཟླ་བ་མང་པོས་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་རོལ་དགོས་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་དགོན་པའི་ཞུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཞིག་  
 ལ་ཤག་ས་གསར་པ་མ་བྱིན་པས་ཟླ་ཤག་ནུས་བསྐྱར་དུ་ལས་སྐབས་ཟླ་ཤག་ཚེན་པོ་ནུས་གཉིས་སུ་བཀོས་ནས་རང་རང་སར་འཚོ་

<sup>10</sup> འདིར་སློག་གི་ཐབ་ཀ་ཞིས་པ་ནི་ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ནུས་གཡམས་འབྱེད་དང་གཡོན་འབྱེད་ཀྱི་འདྲེན་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད།

བའོལ་བ་དང་<sup>11</sup> ཡང་ལྷ་བཅུ་ལ་ལས་ཚོགས་ལ་མང་ཇ་གཏོང་ཆེད་ལྷ་ཤག་བྱེད་ཀྱི་བཅོངས་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། དགོས་ཚུལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་“ངའི་ཤག་འདི་ཡང་ཚོན་ཆད་ཀྱི་ལྷ་ཤག་གཅིག་གི་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ངའི་ཤག་ས་འདི་ནི་ཚོན་ཆད་ནང་ཆེན་ཞིག་གི་ཤུལ་ཡིན་པས་ཤག་ས་ཅུང་ཆེ། དགོན་པ་འདིའི་ཕྱག་སོལ་ལྟར་ན་ལྷ་བ་ཞིག་སྐྱེ་གཤེགས་རྗེས་ཚོགས་སུ་མང་ཇ་བསྐོས་ནས་གཤིན་པོར་ཚོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ངའི་ཨ་ཁུ་སྐྱེ་གཤེགས་རྗེས་ཤག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བཅོངས་ནས་དགོན་པའི་ལྷ་ཚང་ཡོངས་ལ་མང་ཇ་བསྐོས་ནས་གཤིན་ཚོས་བསྐྱབས་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡང་ལྷ་ཚང་ལ་མང་ཇ་བསྐོས་དགོས་པས་ངས་ཤག་བྱེད་ཀྱི་བཅོངས་ནས་ཨ་ཁུའི་གཤིན་ཚོས་བསྐྱབས་པ་ཡིན།”<sup>12</sup> ཞེས་གསུངས།

ལྷ་ཤག་རྣམས་བསྐྱར་དུ་ལས་པའི་གོ་རིམ་ནང་དུ་ལྷ་ཤག་གི་རྒྱས་འགོད་རྗེས་ལགས་ནས་རྗེ་མཚོས་སུ་ལྷ་ཚང་པ་དང་། ད་ལྟ་ལྷ་ཤག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ཁང་བའི་ནང་དུ་སོ་ཕག་སོགས་བསྐྱིགས་ནས་ལས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་ཤག་འགའ་རེ་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་ཤོང་བརྟམས་ཀྱི་ཁང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་དེ། ལྷ་ཤག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཀྱང་རྣམས་སོ་ཕག་བསྐྱིགས་ནས་ལས་ཡོད་པའི་ལྷ་ཤག་ལྷ་བཅུ་ལྟར་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཉེས་ཚོག་ཅན་གྱི་ལྷ་ཤག་ཀྱང་བཅུ་ཅམ་ཡོད། ཁང་བའི་ནང་དུ་ཟ་ཁང་ལོགས་སུ་ལས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཁྱུ་ལོ་2007ལོའི་ཡར་ཚོན་དུ་དེ་ལྷ་ཚང་གི་ལྷ་ཤག་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། ལྷ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱབ་ནས་རྗེ་མཚོ་དགོན་པའི་ལྷ་ཤག་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིམ་བཞིན་འཕྱར་བ་དང་། ད་ལྟ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱད་ཅུ་ཡན་གྱི་ལྷ་ཤག་རྣམས་བསྐྱར་དུ་ལས་འདུག།

**གསུམ་པ། ཞལ་ཟས་ཀྱི་འཕྱར་ཚོགས་**

འདས་ཟེན་པའི་ལོ་ངོ་ཉེ་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་དགོ་ལྷགས་པའི་དགོན་ལྗོངས་ལ་རིམ་བཞིན་འཕྱར་ཚོགས་དང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་ནས་མཚོ་ཚོན་རྗེ་མཚོ་དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་འདྲ་ཚོགས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། རྗེ་མཚོ་དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་འཕྱར་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཚོགས་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་དགོན་པའི་ནང་གི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་ལོ་ལོ་བཞུགས་ལྷན་ལྷན་བྱེ་སྐྱེ་གཤེགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་དགོན་པའི་ཆུ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ཚང་མི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་གཤེགས་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རིགས་གཅིག་འདྲ་ཡིན་པར་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་མཐར། མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་ཤག་སྐྱེས་བཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ནང་བྱུང་བ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་དང་། དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ཤག་སྐྱེས་པའི་ཞལ་ཟས་ལ་ཆེད་དུ་ལྷ་ཚོ་1996ལོར་དགོན་པའི་ཇ་ཁང་ནང་དུ་འཁྱུག་སྐྱེས་ཞིག་ཉོས་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཤག་བཞག་པ་དང་། ལྷ་ཚང་ལོ་རེར་མང་ཆོགས་ལས་ཤག་བསྐྱབས་ཆེ་སྟོན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཚང་ལོ་གསོག་བཞིན་ཡོད་པར་འཛོམས་ནས་ལོ་རེར་ཤག་ཉོས་ནས་དགོན་པར་ཁྱེད་ཡོང་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྐོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་རོང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་འཚོ་ཉེན་དུ་དགོས་ཞེས་སྟོན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཚོགས་ལ་དགོས་པ་དང་། དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སྟོན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཚོགས་ལྷ་ཚང་ལྷ་ཚོགས་ལ་ལོ་རེར་ཆོས་ཚོགས་ལ་ལོ་ལ་མཁོ་བའི་ཤག་ཉོས་ཏེ་མང་ཇ་བསྐོས། དེ་ནས་བཟུང་དགོན་པའི་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ཤག་སྐྱེས་བརྟུངས་ནས་བསྐོས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཞལ་ཟས་ལ་ལོ་ལོ་བཞུགས་པ་དང་།

དེ་ནས་ལྷ་ཚོ་2001ལོར་ཚོན་པ་ན་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་བསྐྱར་དུ་བཅུ་གྱི་ཉེན་བཅོམ་ལྷའི་རིང་ལ་ལྷ་ཚོགས་བསྐོས་པ་འདྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་ལ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་དགོན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་རིམ་བཞིན་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་ལྷ་བཅུ་ཚོ

11 ལྷ་ཚོ་2009ལོར་དགོན་པའི་ཆུ་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷ་བཅུ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལྷན་ཏེ་ལྷ་ཤག་ཉེ་ཤུ་ལྷག་གསར་དུ་ལས་ཤིང་། དེའི་ཡར་ཚོན་དུ་ཤག་ས་མ་བྱེད་པ་རེད།  
 12 ལྷ་ཚོ་མཚན། བཅར་འདྲི། རྗེ་མཚོ་དགོན་པ། 2012ལོའི་ལྷ་ཚོ་11པའི་ཚེས་16ཉེན། ལྷ་ཚོ་ཕབ་པ།

ཉ་ཅང་སྐབས་བདེ་བས་དགོན་པའི་ཚན་ཚོགས་དང་གཉེར་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བྱས་ཏེ། ལྷོ་ཉེན་རེར་བཤམ་ཏེ་གྲུང་ཚོགས་བསྐོས་ཏེ་  
 ཚོགས་སུ་འདྲེན་རྒྱུར་གྲོས་འཆར་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། གྲུང་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷན་བཤམ་བ་ལ་འང་འཇུག་ཕྱོག་བྱུང་སྟེ། ཉེན་རེར་ཉུབ་  
 བཤམ་ནས་ཕྱི་ལྷན་གསར་བ་བསྐོས་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་བྱ་བཅུན་ལྷན་མོང་གིས་ཀྱང་ཕྱི་ལྷན་གསར་བ་བཞེས་མགོ་བཙུགས། དེ་  
 ལ་བརྟེན་ནས་བཅུན་ལྷན་མོང་གི་ལམ་ཟས་ཀྱི་གཙང་སྐྱ་ཡང་རིམ་བཞིན་རྗེ་ལེགས་དང་ཟས་གསར་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་བའི་མགོ་  
 བཙུགས་བྱུང་།

ལྷོ་ལོ་2006ལོར་རྗེ་ཚང་དགོན་པའི་བྱ་བཅུན་ལྷན་མོང་གི་ལམ་ཟས་ལ་རྩ་བའི་ཐད་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་  
 ལོ་2005ལོར་དགོན་པའི་ཚན་ཚོགས་རྒྱུས་དགོན་པ་རང་ལ་རང་གསོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འབད་འབུངས་གང་ལེགས་བྱེད་ཀྱིན་  
 ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་སུ་ཤ་བཞེས་པ་དེས་དགོན་པའི་ཚོས་ཐོག་གི་འགྲོ་སོང་རྒྱུས་ལས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཟིན་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་  
 ཚོགས་སུ་ཤ་མི་བཞེས་པའི་སྐོར་ལ་སླེང་མོལ་བྱས། ལྷོ་བས་དེར་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཤ་མི་བཞེས་པའི་བྱ་བཅུན་ཉེ་ཤུ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་།  
 ཚན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་མི་སྣ་རྒྱུས་དགོན་པ་གཞན་རེ་གཉེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚེར་འདུ་ཁང་དུ་ཤ་བཞེས་ཀྱིན་མི་འདུག་ཅེས་པའི་  
 ལྟངས་ཆ་ཚོས་པ་དང་། རོང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ལས་ཤ་མ་བསྐྱབས་པར་ཉོས་ཏེ་ཚོས་ཐོག་གི་མང་རྩ་བསྐོས་ན་ཡང་ཤ་དེ་རྒྱུས་ཀྱང་  
 རོར་ལྷག་མང་པོའི་སྟེན་བཅད་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ཚུལ་བཅས་ལ་གྲོས་བསྟར་བྱས་མཐའ། ཚོགས་ཚེར་འདུ་ཁང་དུ་ཤ་མ་བཞེས་ན་དགོ་  
 མཚན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲོས་འཆར་བ་དང་། ལྷོ་མཚན་ནི་ཤ་བཞེས་ཚོགས་ལྷན་ཀྱང་སྟེན་པའི་ལས་ཤིག་མ་བསགས་པར་ཤ་དེ་  
 རྒྱུས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཤ་ཟ་བ་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བཅོང་བའི་ཚེད་དུ་གསོད་པ་བོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཟ་བ་བོ་  
 མེད་ན་གསོད་པ་བོ་མི་འབྱུང་གྱིར་ཤ་ཚོས་པས་སྟེན་གཙོད་པ་བོ་འདྲ་བའི་སྟེན་པ་འབྱུང་སྟེན་པ་དང་། བྱ་བཅུན་རྒྱུས་ལ་མཚན་ན་  
 ཚོགས་སུ་ཤ་གཙོད་པ་ནི་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་གཅིག་ ཚོགས་ཚེར་འདུ་ཁང་གི་གཙོད་སྐྱར་ཕན་  
 པ་དང་གཉེས། དགོན་པ་གཞུང་གི་ཚོས་ཐོག་གི་འགྲོ་སོང་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་གསུམ། རང་གི་དགོན་པའི་ནང་དུ་འང་ཤ་མི་  
 བཞེས་པའི་བྱ་བཅུན་ཉེ་ཤུ་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བྱ་མང་དང་མཉམ་དུ་གྲུང་ཚོགས་བཞེས་ཚོགས་པ<sup>13</sup> དང་བཞི་བཅས་ལ་  
 དམིགས་ནས་ཚང་མ་འཐད་པ་བྱུང་།

དགོ་འདུན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤ་གཞན་ནས་བཞེས་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་ནས་བཀག་མེད་པའི་ཤ་ཟ་རུང་སྟེ།  
 མཁས་བླ་བ་རྗེའི་བྱ་བ་བསྟན་བྱེད་ལས། “འདི་དངོས་སུ་བཀག་པ་མེད་ཀྱང་རུང་མཐུན་གྱི་སྐོར་བཀག་པར་འབྲུབ་སྟེ། ཐོག་  
 གཙོད་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་དགག་བྱ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྟོག་མ་བཅད་པར་མི་  
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེན་ན། འོ་ན་ཀོ་སྟེན་སྟེན་མཐེལ་དང་མཚེལ་སྟེན་ལྷོ་བ་ཅམ་ཡང་མི་རུང་བར་འཇུག་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་  
 ཆེར་སྟོག་མ་བཅད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མིག་གཅིག་པ་སོགས་བཟར་མི་རུང་བའི་ཤ་དམིགས་ཀྱིས་བཀག་ནས་  
 གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཤ་རྒྱུས་བཟར་རུང་བར་ཤེས་ཏེ། ཤ་ཅམ་འཇོག་པར་བཞེད་ནས་སྤྱིར་བཀག་པས་ཚོག་  
 གི་ཤའི་ཕྱི་བྱ་ལེ་རེ་ནས་སྟོན་ནས་བཀག་གལ་དགོས། ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱུས་ལ་སྤྱིན་བདག་གིས་ཤའི་ཕྱིན་ལེན་བསྐབས་  
 པ་ན། དེ་ལ་ཟ་བ་བོས། འདི་དགོ་སྐོང་གིས་བཟར་མི་རུང་བའི་ཤ་བཅད། མི་ཤ་དང་། ལྷན་གི་གོང་མ། ཉ་དང་སྐྱུང་དང་མིག་གཅིག་  
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་མ་ཡིན་ནས་ཞེས་དྲི་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་བཟའ་བར་བྱའོ།”<sup>14</sup> ཞེས་གསུངས་སོ།

ལྷོ་ལོ་2006ལོར་ལྷོ་གཉེས་པའི་རྫོང་གཙུག་ལྷན་སུ། དགོན་པའི་དོ་དམ་ལྷོ་ལྷན་ལང་གི་ལས་བྱེད་མི་སྣ་རྒྱུས་དང་

13 གྲུང་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཚང་དགོན་པའི་ཤ་མི་བཞེས་པའི་བྱ་བཅུན་རྒྱུས་དགོན་པའི་རྩ་བའི་ནས་བཞེས་པ་གཞན་བ་རེད།  
 14 མཁས་བླ་བ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་མ་གསུམ་རྒྱུས་བཞག་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེད་དུ། རྗེ་ལམ་སྟེན་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ཉེར་མགོ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས།  
 (ནང་བཞུགས་) པེ་ཅཱ། གྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྟར་ཁང་། 1999ལོ། P329-330ལ་གཟིགས།







**འདྲ་རིས། 4.2** ཚོགས་ལུ་འདྲེན་རྒྱུ་ལོ་ཤེ་རྣངས་ཚོས། 2009ལོ་འི་རྒྱ་བཞི་བཟུང་།

རྒྱུ་ལོ་2008ལོ་འི་རྒྱ་དགུ་བའི་ནང་དུ་དགོན་པ་འི་གྲོ་བུ་རྣམས་ལ་སྐྱོལ་གཏེར་གྱི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་འི་སྐོལ་གསོ་མུར་ལས་ལྷན་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེད་དུ་སྟོན་ཚོས་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་། དེའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་བོད་མི་གྲུབ་ཀྱི་དགུན་ཚོས་དབྱིད་ཚོས་དབྱར་ཚོས་བཙས་དང་འདྲ། ཡིན་ཡང་ཚོས་ཐོག་གི་ཉིན་གངས་ཀྱི་མང་ཉུང་ལ་ལྟར་པར་ཡོད།<sup>17</sup> སྟོན་ཚོས་སྐབས་ལུ་དགོན་པ་འི་གྲོ་བུ་རྣམས་ལ་སྐྱོལ་གཏེར་མང་གི་ཞལ་བས་ཇི་ལེགས་ལུ་སྤངས་ནས་ཉིན་རེར་འོ་རྩ་དང་གོ་ཤེ་རྣངས་ཚོས་ཚོགས་ལུ་དྲངས་པ་ནི་དགོན་པ་འི་གྲོ་བུ་རྣམས་ལ་སྐྱོལ་གཏེར་མང་གི་ཞལ་བས་ལས་ཇི་ལེགས་ལུ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགུན་ཚོས་དབྱིད་ཚོས་དབྱར་ཚོས་རྣམས་ལུ་འདྲེན་ཚོས་སྟོན་ཚོས་ལྷན་ཉིན་རྒྱུ་འོ་རྩ་བསྐོལ་ཅིང་། ཉིན་རེར་གོ་ཤེ་རྣངས་ཚོས་ལས་མགོ་བརྒྱུགས་པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གོ་དམར་བཅོས་ཏེ་རྒྱུན་པར་ཚོགས་ལུ་འདྲེན་པའི་ཕྱག་སྤོལ་དེའི་རྒྱུ་ཚད་པར་གྱུར། ད་ལྟོ་ཚོས་ཐོག་གི་སྐབས་ལུ་མུར་བཞིན་མར་རྩམ་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་དང་། མཚོམས་རེར་གྲུང་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་རྩི་རྩི་ལྷན་པར་བཞིན་ཡོད་ལ།<sup>18</sup> འབྲས་ལུག་དང་འབྲས་སེལ་མུར་བཞིན་བསྐོལ་ནས་ཚོགས་ལུ་འདྲེན་པ་དང་། གྲུང་ཚོགས་ལ་མཚོམས་རེར་འབྲས་བཅོས་མ་དང་རྩི་རྩི་བཛོས་མ་གཏེས་བསྐོལ་པ་རེད།

དེ་དང་བརྟེན་ནས་གྲོ་བུ་རྣམས་ལ་སྐྱོལ་གཏེར་མང་གི་ཞལ་བས་ལས་ཇི་ལེགས་ལུ་སྤངས་པ་ལོ་ནི། རྒྱུ་ལོ་1985ལོ་ལས་མས་ལུ་གྲོ་

17 དགུན་ཚོས་དབྱིད་ཚོས་མུར་ལེ་ཉིན་ལུ་ལྷན་དང་། དབྱིད་ཚོས་ཉིན་བཞི་བསྟུ། སྟོན་ཚོས་ཉིན་ཉི་ཤུ་ལ་ཡོད།  
 18 རྩི་རྩི་ལྷན་པར་བཞིན་མང་ལ་ཕྱག་ རྩི་རྩི་སོགས་བཛོས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་བཅུགས་ནས་བསྐོལ་པ་དང་། དེ་དང་གོ་ཤེ་རྣངས་ཚོས་གཏེས་མཉམ་དུ་བཞིན་པ་ཡིན།

བཅུན་སྒྲིལ་གྱི་ཤག་ཏུ་ཚམས་པ་ནི་ཞལ་ཟས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྷོ་ཚོ་དགོན་པ་ནི་མདོ་སྨད་ཡུལ་གྱི་སློབ་གཉེན་གྱི་སྡེ་མཆོས་ལྷེ་མིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་མ་ཚོ་སོ་སོ་ནས་ལེབས་པའི་ལྷན་བཅུན་ཏུ་ཅང་མང་བས་པ་ཡུལ་དང་ཁང་རིང་བས་ཤག་ཏུ་རྒྱུན་པར་གོ་རེ་ཡང་མང་བོ་ཞིག་བཞེས་རྒྱུ་མེད། ཚོས་ཐོག་གི་སྐབས་སུ་ཚོགས་གྲོལ་ནས་ཤག་ཏུ་ལེབས་པ་ན་ལྷན་བཅུན་སྒྲིལ་ཞིག་གིས་ཤག་ཏུ་རྒྱུ་བཅུན་སྒྲིལ་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོང་དང་ལ་ཕུག་ཉུང་མ་མ་གཏོགས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་མེད། དེ་ནས་འགྲིམ་འབྲུལ་སྤྲུལ་མེད་བདེན་སོང་བ་དང་ལྷན་བཅུན་སྒྲིལ་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་བཅུན་ནས། པ་ཡུལ་ནས་རྒྱུན་དུ་གོ་རེ་བསྐྱར་ནས་ཡོང་བ་དང་ཤག་ཏུ་འབྲུག་སྐྱམ་ཉོས་ཏེ་ཤ་མར་ཚམས་གསུམ་དང་གོ་རེ། རྒྱུ་བཅུན་གསལ་དེའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་ཞལ་ཟས་ཅུང་གསར་པ་བཞེས་པ་དང་། ལྷོ་ཚོ་དགོན་པའི་ཉོས་ཏེ་བཞེས་ནས་འབྲས་དང་མཉམ་དུ་བཞེས་པ། རྒྱུ་བཅུན་སྒྲིལ་མི་འདོད་པ་དང་ཁོ་མ་སྐབས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་ཟ་ཁང་དུ་ལེབས་ནས་བཞེས་པ། ཞལ་ཟས་གང་བཞེས་འདོད་པ་དེ་རྒྱམས་ཤག་ཏུ་བསྐོས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་ལས་ལྷན་བཅུན་སྒྲིལ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་འདྲུ་སྤྲུལ་ཚེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུག། ལྷན་བཅུན་ལྷན་མོང་གི་ཞལ་ཟས་ནི་རྙིང་བ་ནས་གསར་པར་གྱུར་པ་དང་། དམར་ཟས་ནས་དཀར་ཟས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷན་བཅུན་ལྷན་མོང་གི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུལ་གཙོ་བོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྷན་བཅུན་སྒྲིལ་གྱི་ཞལ་ཟས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་རྙིང་བ་ནས་གསར་པར་གྱུར་པ་དང་། ཞལ་ཟས་སྤྲུལ་འགའ་ལས་སྤྲུལ་མང་དུ་འཕེལ་བར་མ་ཟེང་། ལྷན་བཅུན་པར་ཤག་ཏུ་ཞལ་ཟས་བཞེས་བཞིན་པ་ད་ལྟ་ཤག་དང་ཕྱི་རི་ཟ་ཁང་གཉིས་ཀར་ཟ་མ་བཞེས་ཀྱིན་འདུག་པ་ནི་ལྷན་བཅུན་སྒྲིལ་གྱི་ཞལ་ཟས་ཐད་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུལ་ཅིག་ཡིན་ནོ།།

**བཞི་བ། ལྷན་ཚམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུལ་**

ལྷོ་ཚོ་དགོན་པ་སྐར་གསོ་བྱས་རྗེས་སྤྱི་ཚང་གྱི་དགོ་བཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་པ་གསུམ་ཕྱིར་དགོན་པར་ལེབས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་།<sup>19</sup> ཁོང་རྣམས་པ་གསུམ་པོས་དགོན་པར་གསར་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷན་བཅུན་ལ་དཔེ་བྲིས་ཆགས་མེད་དུ་གནངས་པས་ལྷན་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲེན་པའི་ཆ་བཅས་པོ་ཞིག་བྱུང་། ལྷོ་ཚོ་1990ལོའི་ཉོར་ཁྲ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བར་ལྷན་ཚམས་སུ་དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགོ་འདུན་ཤེས་རབ་ཚང་དང་དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞོ་འོང་དར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་རྣམས་གཉིས་སྤྲུལ་གསུམ་ཚེས། དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་དགོན་པར་དགོ་རྒྱན་དུ་གདུག་དངས་ཤིང་། ཁོང་གི་དགོངས་པ་ལྷན་བཅུན་པའི་སློབ་གཉེན་ལམ་ལུགས་ལ་མེ་ཚང་དང་མེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷོ་ཚོ་1991ལོར་ཉེན་བཞི་བཅུདེ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐོག་རྒྱ་ལོ་རྩོད་གཅེས་བཅུན་པ་དང་། ཁོང་གིས་སྤྱི་བུ་དགོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོས་སྤྱི་བུ་བཅུན་པ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷོ་ཚོ་ལོ་1995ལོའི་དབྱིང་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་ཁྲི་བ་དང་དགོ་བསྐོས། དོ་དམ་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གོས་བསྐྱར་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་གོས་འཚམ་བྱུང་། ལྷོ་ཚོ་1995ལོའི་དབྱར་ཚོས་ཀྱི་མཚུགས་ཏུ་དགོ་བསྐོས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ལྷན་ཚང་ཡོངས་ལ་ཞུས་ཏེ་ལོ་དེའི་བཅུ་བའི་ལྷན་ཚོང་ནས་བཟུང་ཚོགས་ལ་ལེབས་སྐབས་ལྷན་ཚང་ཡོངས་ཀྱིས་ལུལ་བ་མནལས་མི་ཚོག་པར། ལྷོ་ཚོ་དང་སྤྱི་བུ་གཉིས་མནལས་དགོན་པ་དང་། བཅུ་བའི་ལྷན་ཚོང་གྱི་སྤྱོད་དུ་ལྷན་ཚང་ཡོངས་ཀྱིས་ལྷོ་ཚོ་དང་སྤྱི་བུ་གཉིས་པོས་བཅོ་བཏུང་ཡང་ན་ཉོས་ཏེ་ལོ་དེའི་བཅུ་བའི་ལྷན་ཚོང་ནས་ཡོང་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པས། ལོ་དེའི་དབྱར་ཚོས་དང་དབྱར་གནས་གོལ་ཚེས་ལྷན་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པོ་སོ་སོ་ནས་རང་དང་འཚམས་པའི་ལྷོ་ཚོ་དང་སྤྱི་བུ་གཉིས་པོས་པ་དང་ཉོས་ནས་དགོན་པར་ལེབས་པ་དང་། ལོ་དེའི་བཅུ་བའི་ལྷན་ཚོང་ནས་བཟུང་ལྷོ་ཚོ་དགོན་པ་མདོ་སྨད་ཀྱི་སྤྱི་བུ་དགོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོས་སྤྱི་བུ་བཅུན་པ་ལ་འབྲུག་ཏུ་བསྐྱར།<sup>20</sup> དེའི་

19 དགོ་བཤེས་གཙོ་བོ་རྣམས་གསུམ་ནི་དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞོ་འོང་ལྷན་ཚོགས་དར་རྒྱས། དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞོ་ཞེ་དགོ་འདུན་ཤེས་རབ། དགོ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དར་ཚང་གསུམ་མོ།  
20 ལྷོ་ཚོ་དགོན་པ་ནི་རི་ཁྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དགོན་པའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་སེར་བོ་མནལས་པ་དང་དགུན་ཁར་ལུལ་བ་མནལས་ཏེ་ཚོགས་སུ་ལེབས་པ་དང་། ལྷོ་ཚོ་1995ལོའི་དགའ་ལྷན་ལྷན་ཚོང་ཆེན་མོ་ནས་བཟུང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་བུ་བཅུན་པ་དང་འབྲུག་ཏུ་བསྐྱར།

དམིགས་ལུལ་ནི་དགོན་པའི་ཚོས་འཚང་མཉན་ལ་གྲགས་ཚུད་དེ་ཟུར་ལས་ལྷག་པར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན།  
 རྗེ་ཚོ་དགོན་པས་རྒྱ་ལོ་རྩེ་གཅེས་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཚོས་ཐོག་མེ་མང་དུ་བཏང་བ་དང་། ཟ࿳་ལོ1995ལོའི་  
 དགོ་ཚུན་ལྷ་མཚོ་ཚེན་མོ་ནས་བཟུང་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཟེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱར་ནས་ཟ࿳་བཅུན་གྱི་གྲོན་ཚོས་ལའང་  
 འགྲུར་ཚྭ་གྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཟ࿳་ལོ1903ལོར་རྗེ་ཚོ་དགོན་པ་ལྷག་འདེབས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་རི་ཁྲོད་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་  
 བོ་རི་ཁྲོད་གྱི་དགོན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཟེ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་དགོན་པར་གཞུང་པོད་ཟུར་ཐོས་བསམ་  
 ཟུང་བ་དང་། ཟ࿳་བཅུན་རྣམས་གྱི་དགུན་ཁའི་གྲོན་ཚས་ཐང་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཟེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཚོགས་ལ་ཕེབས་  
 དུས་ལྷ་མོ་མཉན་བས་བ་དང་ལྷ་གས་གྱི་ཚབ་ཏུ་ལུས་བ་མཉན་བས་བ་དེ་ལ་འགྲུར་ཚྭ་གྲུང་ནས། ཟུར་གྱི་ལུས་བ་ལྷ་གས་དུ་བསྐྱར་བ་  
 དང་ཚོགས་ལ་ཕེབས་དུས་ལྷ་མོ་མཉན་བས་བ་ནི་རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་ཟ࿳་བཅུན་གྱི་གྲོན་ཚོས་ཐང་གྱི་འགྲུར་ཚྭ་གྲུང་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད།  
 ཟ࿳་ལོ1995ལོའི་ཡར་ཚོན་དུ་ཟ࿳་བཅུན་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ལུས་བ་མཉན་བས་བ་དང་། ལུས་བ་བར་ཚངས་ཅན་དང་། ཚ་ཅུ་དང་ལྷག་  
 ལྷགས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་ལུས་བ། དེང་གི་ཚ་ཅུ་བཅོས་མས་བཅོས་པའི་ལུས་བ་སོགས་རྣམས་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཁར། ལུས་བའི་ཁ་དོག་ཀྱང་  
 རྣམས་ཚོགས་ཡིན་པས་དགུན་དུས་སུ་ཟ࿳་བཅུན་ཡོངས་ཚོགས་ལ་ཕེབས་བ་དང་། ཚོགས་ཚེན་འདུ་ཁང་དུ་མཉན་དུ་ཚོས་སྤྱོད་གྱི་སྐོར་  
 གསུངས་པ། ཚོས་ཟུར་བཅི་བཞག་སྐོར་བ་དང་ཚོད་པ་བཟུང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟ࿳་བཅུན་གྱི་གྲོན་ཚོས་དོ་མི་མཉན་བ་དང་།  
 གཅིག་གྱུར་མེན་པའི་སྣང་རྒྱུ་དེ་ཡོད་ཟིན།



**འདྲ་རིས། 4.3** ཟ࿳་བཅུན་རྣམས་གྱི་གྲོན་ཚས་འགྲུར་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་དུ། 2009ལོའི་ཟ࿳་བའི་བར།  
 ཟ࿳་ལོ1995ལོའི་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོ་ཚེན་མོ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་ཟ࿳་བཅུན་གྱི་ལུས་བ་རྣམས་ལྷ་གས་དུ་བཅེས་ཤིང་། ཟ࿳་  
 བཅུན་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་མཉན་བས་བཅེས་རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་ཟ࿳་བཅུན་ལུས་བ་མཉན་བས་བ་མོང་གི་དགུན་གྱི་གྲོན་ཚོས་གཅིག་གྱུར་དང་གལ་དག་ཏུ་

ལྷན་པའི་ཐང་ལ་རྒྱལ་པ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཚོན་འདུག།

རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་གྲ་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་ཚྲོན་ཆང་གྲ་བ་དཔྲུག་མ་སྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཕྲག་ལམ་མེར་བོ་ཅན་གྱི་རྟོན་འགག་མི་  
མན་བས་པ་དང་། དེ་མན་བས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆོ་དགོན་པ་དེའི་སྐུ་ལ་སྐྱ་ཞིག་དང་ཡང་ན་ལྷ་མ་ཞིག་ཡིན། བཟ་ཤེས་རྒྱ་  
མཚོས་“རྗེ་ཚོ་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཚྲོན་ཆང་སྐུ་ལ་སྐྱ་དང་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲག་ལམ་མེར་བོ་ཅན་གྱི་རྟོན་འགག་གྲོན་ཚོག་པ་ལས་གྲ་བ་  
དཔྲུག་མ་ཞིག་གིས་གོན་མི་ཚོག་ དེ་ནི་དགོན་པའི་ནང་གི་སྐུ་ལ་སྐྱ་རྣམས་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཉུག་ཤེས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ད་ལྟ་དེ་ཡང་  
འཇུག་འདུག”<sup>21</sup> ཅེས་བཤད་པ་དང་། འདས་ཟེན་པའི་ལོ་ངོ་ཉེ་ལྷ་སྐྱ་གི་རིང་ལ་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་ཚྲོག་བྱུང་སྟེ་ད་ལྟ་ཕྲག་ལམ་མེར་  
བོ་ཅན་གྱི་རྟོན་འགག་མན་བས་ཡོད་པའི་གྲ་བཅུན་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་ལྟར་འཇུག་ཚྲོག་བྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་གྲ་བཅུན་གྱི་འཚོ་  
བའི་མཐུན་རྒྱུན་རྗེ་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ དགོན་པའི་སྐྱིག་ལམ་ཡང་རྗེ་རྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་  
རྟོན་འགག་ཕྲག་ལམ་མེར་བོ་ ཅན་མན་བས་པ་རེད་སྟེ།

གྲ་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་ཤམ་དམར་པོ་དང་དམར་ནག་མན་བས་པ་ནི་ཆོས་རྒྱན་མཐོང་གི་གཟུང་ཤམ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྗེ་ཚོ་  
དགོན་པའི་ནང་དུ་ནག་ཤམ་ཆེ་བའི་ཤམ་ཐབས་གྲོན་མི་ཚོག་པ་དང་། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་མང་པོ་བཞག་ནས་གྲོན་  
མི་བྱུང་སྟེ། བཅའ་ཡིག་ལྷན་དོན་རབ་གསལ་ལས། “ཕུ་རྟོང་དང་གཟུང་ཤམ་ཉ་ཅང་མདོག་ནག་པ་མི་གྲོན།”<sup>22</sup> ཞེས་གསུངས། ཡིན་ན་  
ཡང་སྤྱི་ལོ་1988འི་ལས་མས་སུ་ད་དུང་ནག་ཤམ་ཆེ་བའི་ཤམ་ཐབས་མན་བས་མཁན་འགའ་རེ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་མང་པོ་བཞག་ནས་  
ཤམ་ཐབས་གྲོན་མཁན་ཡང་རེ་གཉིས་འདུག། ཚོགས་ཚེན་དགོ་བསྐོས་ཀྱིས་མཚམས་རེར་ཚོགས་ཚེན་འདུ་ལང་དུ་ཚོགས་གཏམ་  
བཏང་ནས་དེའི་རྣམས་ལ་སྤྱིགས་མོ་བྱེད་པ་དང་། ཤམ་ཐབས་ནག་ཤམ་ཆེ་བ་གྲོན་མཁན་དང་རྒྱལ་མང་པོ་བཞག་ནས་གོན་མཁན་  
རྣམས་ཀྱང་ཁྲི་བ་དང་ཚོགས་ཚེན་ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་སྟེ་རྒྱུང་ནས་མཐོང་ཅམ་ནས་ཐོས་འགྲོ་བ་རེད། འདས་ཟེན་པའི་ལོ་  
ཉེ་ལྷ་སྐྱ་གི་ནང་དུ་དེ་ལ་འདྲ་འཇུག་ཚྲོག་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་རྗེ་ཚོ་དགོན་པར་ཤམ་ཐབས་ནག་ཤམ་ཆེ་བ་གྲོན་མཁན་མཐོང་རྒྱ་མི་  
འདུག་པ་དང་། ཤམ་ཐབས་ལ་རྒྱལ་མང་པོ་བཞག་ནས་གྲོན་མཁན་ཡང་མི་འདུག། དེ་ལ་འཇུག་ཚྲོག་བྱུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་གྲ་  
བས་ཤམ་ཐབས་ནག་ཤམ་ཆེ་བ་གྲོན་ཆོ་ཚྲོན་ཆང་མིག་ལ་ཅུང་ཟད་མཛོས་པར་སྤང་ཡང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་བསྐྱུར་ནས་  
ཡོད་ཆང་ལ་འཇུག་བ་བྱུང་དང་འབྲུང་བཞིན་ཡོད་པས་གྲ་བ་ཞིག་གིས་ཤམ་ཐབས་ནག་ཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་མན་བས་ཆོ་ད་ལྷ་མིག་ལ་མི་  
མཛོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རིམ་བཞིན་ཤམ་ཐབས་ནག་ཤམ་ཆེ་བ་གྲོན་མཁན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་སེམས་སོ། །

**ལྷ་བྱ་གྲུང་སེང་ངམ་ཚོས་མཚམས་ལ་རོལ་སྤངས་ཐང་གི་འཇུག་ཚྲོག་**

ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་ཚེའི་རིག་གནས་ལས་གྲུང་སེང་ལ་ཚོས་མཚམས་ཞེས་འབོད་པ་དང་། དེ་ནི་དགོན་པའི་ཚོས་  
ཐོག་ལྷ་ཕྱིའི་བར་གྱི་ངལ་གསོ་བའི་དུས་སྐབས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་དུས་སུ་གྲ་བཅུན་རྣམས་ཉེན་འགའ་ལ་ངལ་བསོས་ནས་རྟོན་པ་  
ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མཚོ་ཚྲོན་གྱི་རྗེ་ཚོ་དགོན་པ་ལ་འདྲ་ཉེན་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་གྲུང་གསེང་རྣོར་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གྲུང་གསེང་གྲུང་  
བ་ཉེན་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་རིང་བ་ལྷ་བ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ལོའི་རྩོག་ཅལ་ཉེན་སུམ་ཅུར་འཚོགས་རྗེས། ཉེན་གཉིས་ལ་  
ཚོས་མཚམས་ཡོད་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཉེས་པའི་མཚོང་མའི་ཚོས་ཐོག་གི་མགོ་བརྟུན།<sup>23</sup> ཡང་བདུན་པའི་དུས་མཚོང་གི་ཚོས་ཐོག་

21 གོང་དང་མཚུངས།  
22 བཅའ་ཡིག་ལྷན་དོན་རབ་གསལ་གྱི་མང་པོ་ལྷན་ཚུན་དམར་པོ་ཚོས་རྒྱན་དམ་པ་རྗེ་ཚོ་ཚོས་སྟེ་བཟ་ཤེས་ཚོས་ཕྱིངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ལྷན་དོན་  
རབ་གསལ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་ནི་གོས་སེར་པོ་ཚེན་པོ་ཞིག་གི་དོས་སུ་བྲིས་ཡོད་པའི་ལག་བྲིས་མ་ཞིག་ཡིན།  
23 རྒྱན་པར་རྩོར་ལྷ་དང་པོའི་ཚོས་བརྒྱན་ནས་གཉིས་པའི་ཚོས་བརྒྱན་བར་གྱི་ལྷ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་རྒྱ་ལོའི་རྩོག་ཅལ་དང་། གཉིས་པའི་ཚོས་དགུ་ནས་  
བརྒྱ་བར་ཚོས་མཚམས་ཉེན་གཉིས། དེ་ནས་རྩོར་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚོས་བརྒྱ་གཅིག་ནས་ཚོས་ཉེ་ཤུའི་བར་ཉེས་པའི་མཚོང་མེ་འཚོགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཡང་

ལོ་རྒྱུ་ལྟར་དེ་ནས་སློབ་ཚན་གྱི་བར་ལ་ལྷ་བ་གཉེས་ཤིང་གི་གྲུང་གསེང་དང་ཚོས་མཚམས་ཡོད།<sup>24</sup> གྲུང་གསེང་ཤིང་བའི་སྐབས་སུ་  
 དགོན་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཚམ་སྟོན་གསལ་ཡར་མར་དུ་ཕེབས་འགྲོ་བ་དང་། ཚོས་མཚམས་སུང་བའི་སྐབས་སུ་དགོན་པར་བཞུགས་ཏེ་  
 གྲུང་སེང་ལ་རོལ་བ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་ཚོ་དགོན་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཀྲམས་ཀྱིས་གྲུང་གསེང་ལ་རོལ་  
 རྩེས་ཐང་ནས་ཀྱང་འགྲུང་ཚྭ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་དེ། སྤོལ་རྒྱན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་རྩེ་ན་ཚོས་མཚམས་དང་ལོ་གསར་གྱི་གྲུང་  
 གསེང་དུས་སུ། གྲུང་བཅུ་ལྔ་གསལ་པོ་རྒྱུ་མ་མཉམ་དུ་ཤག་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྩེ་འཕྲུང་བཞིན་ལ་བ་སྐྱོང་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་ས་  
 ལམ་རྒྱུ་གཞག་<sup>25</sup> བཅུས་ནས་སྤོལ་རྒྱན་ལ་རོལ་བ་ཡིན།

“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཞེས་དགོན་ལུགས་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཚུད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། དགོན་ལྗོངས་མཚན་ཉིད་གྲུང་ཚང་  
 རྒྱུ་སུ་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་གཞུང་པོད་ལྟར་འབད་བས་སྤོང་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོས་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཅུང་ཉུང་བ་དང་། གྲུང་བཅུ་ལྔ་  
 འཚོ་བའི་ནང་དུ་ཚུད་འཛོམས་སྐོ་ནས་ཚོས་མཚམས་ལ་རོལ་ཚུལ་ཏུ་ཅང་ཉུང་བས་ཚུད་ཚས་འདིས་དགོན་ལྗོངས་ཀྱི་གྲུང་གསེང་གི་འཚོ་  
 བར་སྤོལ་རྒྱན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཚམས་དང་སྤོལ་རྒྱན་སུ་ལོ་སར་གྱི་སྐབས་སུ་གྲུང་བཅུ་ལྔ་གསལ་པོ་རྒྱུ་མ་མཉམ་དུ་འཚོགས་  
 བས་“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཅེས་ཏེ་སྤོལ་རྒྱན་དང་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་བའི་སྐབས་སུ་ཤོ་རྩ་བའི་འདུ་ཤེས་མི་འཛིན་པར་  
 དགོ་སེམས་དང་བཅས་ཚེད་གོས་ཟེར་བ་དང་། ཚེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡར་འཕར་མ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚེ་མ་ཉི་འདོན་པའམ་འདོན་རྒྱ་ཁས་  
 ལེན་པར་བྱེད་པས་“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཞེས་པའི་ཐང་ནས་ཚུད་ཚས་ཤིག་ཡིན་ཡང་དེས་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་དགོན་པའི་སྤོལ་  
 འདེད་ཀྱི་རུས་པ་ཉུང་བར་ཅན་ཞིག་འདོན་བཞིན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”གི་ཚུད་ཚས་ལ་དགོ་མཚན་  
 ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཚུད་མོད་སྐབས་སུ་ནང་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྐྱོད་སྐོར་ཞིག་དང་དེ་དག་གི་དོན་གྱི་སྤྱི་ལོག་ཚམ་ཡང་སྤོལ་ལ་དེས་འགྲོ་བ་  
 ཡིན་ཏེ། གཞུང་པོད་ལྟར་ལ་སྤོལ་གཉེར་མི་བྱེད་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། “ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”གི་ཚུད་ཚས་འདི་ཚེ་བ་  
 ལ་བཞེན་ནས་ཚེད་ལྟལ་བཞུད་དང་གང་དུས་ལ་བཞུད། ཉེ་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་བཅས་དུས་ལ་ཁས་བཅོམ་བཞུད་པོད་མིང་རྒྱུ་མས་  
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྒྱུ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་དང་མིད་ཅེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་  
 རྒྱུད་རྒྱུ་མས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕམ་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་པའི་ཉུན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་མས་དང་ས་  
 དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་ས་བཅུ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤོལ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྤྱི་བམ་པ་ཞིག་སྐོར་དེས་འགྲོ་བ་དང་། “ས་ལམ་རྒྱུ་  
 གཞག་”གི་ཚུད་ཚས་རོས་སུ་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱི་ལོག་ཚམ་བསྐྱེད་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་བཞིག་ལ་མཚོན་ན་གཞུང་པོད་ལྟར་སྤོལ་  
 གཉེར་ལ་ཕན་ཐོགས་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་སྤོལ་མ་དགོས།

སྤོལ་1990ལོ་ཡས་མས་སུ་ཚོས་མཚམས་དང་སྤོལ་སུ་ལོ་གསར་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཚོ་དགོན་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཀྲམས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་“ས་  
 ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཅེ་བ་དང་། དགོན་པའི་སྤྱི་ལམ་ཅུང་ཟད་ཇི་སྟོད་དུ་སོང་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་  
 རྒྱན་དུ་ཚེ་བཞིན་འདུག དེ་ནས་སྤོལ་2000ལོར་ཐོན་པ་ན་“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཅེ་མཐན་རིམ་བཞིན་ཇི་ཉུང་དུ་གྲུང་བ་དང་། སྤོལ་  
 ལོ་2005ལོའི་རྒྱུ་ཤེས་སུ་དེ་ཅེ་མཐན་རིམ་གཉེས་མ་གཏོགས་མེད་པར་གྲུང་ཅིང་། ད་ལྟ་རྒྱ་ཚོ་དགོན་པའི་ནང་དུ་“ས་ལམ་རྒྱུ་  
 གཞག་”ཅེ་མཐན་གྱི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་མ་ཟད། དེ་ཐོས་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་མཐོང་མ་སྤོང་ཟེར་མཐན་གྱི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་པོ་ཞིག་  
 འདུག དེ་ལྟར་“ས་ལམ་རྒྱུ་གཞག་”ཅེས་ནས་ཚོས་མཚམས་དང་ལོ་གསར་ལ་རོལ་སྤངས་དེ་ལའང་འགྲུང་ཚྭ་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟ་

རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་བཅས་ཉེན་བཅུ་ལ་ཡོད།  
<sup>24</sup> རྒྱན་པར་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་ཚོས་བཅུ་དུག་ནས་བཞུད་པའི་ཚོས་གཅིག་བར་དབྱེད་གནས་དང་། དབྱེད་གནས་ཁས་སྐྱོངས་ནས་དགོན་པར་བཞུགས་  
 མཐན་རྒྱུ་ལ་བཞུད་པའི་ཚོས་གཅིག་ནས་བཞུད་ཉེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་རིང་གི་ཚོས་མཚམས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་ཚོས་བཅོམ་ལྟར་ནས་བཅུ་བའི་  
 ཚོས་ལྟར་ལྟར་ཡིན།  
<sup>25</sup> དགོན་ལུགས་པའི་གྲུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་ཚུད་ཚས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག



གནང་བ་ཕྱིན་པ་ནས་བཟུང་། ལོ་ཅིང་གི་མཇུག་ཏུ་བཟུས་ཚུང་གི་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏུབ་མེར་<sup>26</sup> བསྐོལ་ནས་གྲམ་པའི་ནང་དུ་སོང་ལྟེ་  
 གུང་ཚོགས་ལ་ཏུབ་མེར་བཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་འགའ་འགོར་རྗེས་ཟླ་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་རྒྱུན་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སོང་བ་དང་  
 བཟུན་ནས་རྒྱན་པར་ཏུབ་མེར་མི་བསྐོལ་བར་བཟུས་ཚུང་གི་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོར་མོ་རྣམས་མཉམ་དུ་བཟུས་ནས་ཟ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་  
 མཉམ་དུ་ཐུག་པ་དང་ཤ་སོགས་བཞེས་པར་མ་ཟད། སྐོམ་ཚུ་ལྷ་ཚོགས་ཉོས་ཏེ་མཉམ་དུ་བཞེས་ཞོར་དུ་སེམས་སྟོང་པ་དང་བག་ཕེབས་  
 པའི་སྐོར་ནས་ཀྱུ་ལེ་དང་ལབ་སྐྱེད་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ནི་བཟུས་ཚུང་གི་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་སྟོན་ལ་རོལ་ཚུལ་  
 གནང་གི་འགྲུར་ལྷོག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ལོ་ཅིང་གི་དུས་རེ་རིང་དུ་སོང་བ་དང་ཚབས་ཅིག་དགོན་པའི་ཚོགས་ཚེར་འདུ་ཁང་དུ་གུང་ཚོགས་  
 བཞེས་སུ་ཕེབས་མི་དགོས་པས་ཐོག་མར་གུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཏུབ་མེར་བསྐོལ་ནས་མཉམ་དུ་བཞེས་པའི་འགོ་ལྷགས་ཤིག་རིམ་གྱིས་  
 ཚགས་པ་དང་། དེ་ནས་གུང་ཚོགས་ལ་ཏུབ་མེར་བཞེས་པའི་འགོ་ལྷགས་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་རེ་ཚེར་སོང་སྟེ། བཟུས་ཚུང་གི་ཟླ་  
 བཅུན་རྣམས་མཉམ་དུ་ཟ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་གུང་ཚོགས་ལ་ཐུག་པ་དང་ཤ་སོགས་བཞེས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐོམ་ཚུ་ལྷ་ཚོགས་  
 བཞེས་བཞིན་ལ་བ་སྐྱེད་དང་ཀྱུ་རེའི་གཏམ་གང་མང་བཤད་བཞིན་ལོ་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་རོལ།

རྗེ་ཚེ་དགོན་པའི་སྐོབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུས་ཟླ་གསུམ་ག་ལོ་གསུམ་དང་རྟགས་རིགས་ལོ་ངོ་གཅིག་སྟོར་རིག་ལོ་ངོ་གཅིག་  
 རས་གཉེས་བཅས་ལོ་ངོ་ལྔ་ནས་དུག་རིང་ལ་སྐོབ་གཉེར་བྱས་པ་ན་ཚང་མ་རིག་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཚོགས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཉོར་ཟླ་  
 བཅུ་གཅིག་པའི་དགུན་ཚས་ཀྱི་མགོར་འཛིན་ཟླ་ཡར་ཡར་བྱིན་དུ་འཕམ་དགོས། ཡར་བྱིན་ལ་འཛིན་ཟླ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་  
 གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་སྐོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ལོ་རྗེས་མའི་དབྱར་ཚས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རེའི་ཉོར་ཟླ་  
 དུག་པའི་ཚས་བཞི་ཉེན་ནི་གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་འཛིན་ཟླ་ལོ་སྟོན་མོ་ཡིན། ཉེན་དེར་གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་ལོ་སྟོན་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པ་  
 གཞུང་ལ་འཛོག་པ་བཞག་ནས་ཟླ་ཚང་ཡོངས་ལ་མང་ཇ་བསྐོལ་བ་དང་། དེ་ནི་ཟླ་བ་རང་རང་གིས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་  
 ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད། གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་འཛིན་སྐོབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པ་གཞུང་ལ་འཛོག་པ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་གཞུང་  
 གསར་འཛིན་ཟླ་དགོན་པ་གཞུང་ལ་མགོ་བའི་དངོས་རྒྱུ་རེ་ཉོས་ཏེ་སྐྱེར་བ་དེ་ལ་ཟེར། ཉེན་དེར་གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་ལོ་སྟོན་  
 རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཡས་མས་སུ་ཟླ་ཚང་ཡོངས་ལ་མང་ཇ་དང་རྒྱུ་རྗེས་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་གྲམ་པའི་ནང་དུ་སོང་  
 རས་ཉེན་གང་བོར་ཅིང་འཛོལ་རོལ་བཞིན་བསྐྱེད་ཚོགས།

སྟོན་ཚང་གཞུང་གསར་གྱི་སྟོན་མོའི་ཉེན་དེར་ཟླ་ཚང་ཡོངས་ལ་མང་ཇ་དང་རྒྱུ་རྗེས་ཚེར་ཞེས་འཛིན་ཟླ་དེའི་ཟླ་བ་ཡོད་ཚད་གྲམ་པའི་  
 རང་དུ་ཕེབས་ནས་སྐྱེད་ཚོལ་དང་ཀྱུ་རེའི་གཏམ་ལྷ་ཚོགས་ལ་བཞེན་ནས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་བཅུན་གྱི་འཚོ་བའི་  
 མཇུག་རྒྱུན་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སོང་བ་དང་བཟུན་ནས་རིམ་བཞིན་གནས་ཅུང་ཐག་རིང་བོར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་གསར་གྱི་སྟོན་མོ་ལ་རོལ་བར་  
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་སྐོར་ཞིག་གི་སྐོབ་གཉེར་པ་རྣམས་གཞུང་གསར་སྟོན་མོའི་ཉེན་དེར་རྒྱུང་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་  
 དེ་ལྷུང་རྒྱ་ཞང་གི་བསམ་གཏུན་སྐྱེད་དུ་ཕེབས་ནས་དེ་ཏུ་ཀྱུ་སྐོབ་གཉེར་མེས་ལ་རིགས་དང་ཟས་རིགས་ལྷ་ཚོགས་ལ་རོལ་བ་དང་། གཞུང་  
 གསར་འཛིན་ཟླ་སྐོར་ཞིག་གི་སྐོབ་གཉེར་པ་རྣམས་རྒྱུང་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་དེ་དགོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱ་ལར་ཕེབས་ཏེ་དེ་ཏུ་  
 ཅིང་འཛོལ་རོལ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞུང་གསར་འཛིན་ཟླ་སྟོན་མོར་རོལ་ཚུལ་གནང་ལའང་འགྲུར་ལྷོག་ལྷུང་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་ཏེ་  
 དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་གཞུང་གསར་གྱི་སྟོན་མོ་ལ་རོལ་བ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་ཆ་ཅུང་ཐག་རིང་བོར་ཕེབས་ཏེ་སྟོན་མོ་ལ་རོལ་བའི་  
 ལྷགས་སོལ་ཞིག་ཚགས། གཞུང་གསར་གྱི་སྟོན་མོར་རོལ་སྐྱོངས་ལ་འགྲུར་ལྷོག་ལྷུང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་དགོན་པའི་ཟླ་བཅུན་  
 རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཇུག་རྒྱུན་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སོང་བར་རག་ལས་ཡོད།

<sup>26</sup> ཏུབ་མེར་ནི་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱེ་ཐུག་རྣམས་རྒྱུའི་ནང་དུ་བསྐོལ་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་གཡིས་གཏོར་ཏེ་ཟ་རྒྱུའི་ཟས་རིགས་ཤིག  
<sup>27</sup> ལྷུང་རྒྱ་ཞང་ནི་རྟོང་གྲུང་རྫོང་གི་མངའ་སྲོང་ས་ཀྱི་ཞང་ཞིག་ཡིན་ལ། རྗེ་ཚེ་དགོན་པའི་ཏུབ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་ལོ་ལྔ་དུག་ཙམ་གྱི་མཚམས་སུ་ཚགས་ཡོད།



ལྷོ་ཚོང་དགོན་པའི་སློབ་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་གསར་འཛིན་གྱི་ལོ་ངོ་གཉིས་དང་། སྐབས་དང་པོར་ལོ་ངོ་གཉིས། སྐབས་  
 བཞི་བར་ལོ་ངོ་གཉིས་ཏེ་འཛིན་གྲུབ་འདི་གསུམ་གར་ལོ་ངོ་གཉིས་རེ་སྟེ་བཟོ་མས་པས་ལོ་ངོ་དུག་ཤིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྐྱབ་དགོས་པ་  
 དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྐབས་ཚར་ནས་དབྱར་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་ཚོས་དུག་ཉིན་ནས་བཟུང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་  
 གམ་པའི་ནང་དུ་སོང་ནས་རས་གུར་ལུབ་སྟེ། སྤོ་ཚོང་སོགས་བཅོས་ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོ་ལ་རོལ་བར་བྱེད་པ་  
 ལའང་འགྲུར་ཚོགས་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡོད་དེ། བཀའ་བཏུ་བ་སེང་གཤོང་འཛིགས་མེད་ལགས་ཀྱིས་“སྟོན་ཚད་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་སྐབས་  
 ལུ་གམ་པར་སོང་ནས་ཚོང་མ་བཅོས་ནས་འདུག་པ་ལས་གཞན་མེད་ལ། ད་ལྟ་ཤ་དང་སྐོམ་ཚུ་སོགས་ཉོས་ནས་སྟོན་མོའི་རྣམ་པ་རྒྱ་རྒྱ་  
 ཚེར་གྲུར་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་མོའི་སྐབས་ལུ་ང་ཚོས་ར་ནང་དུ་ཀ་ར་འཕངས་ནས་འཕུང་སྟེ་ལྷོག་མ་བྱེད་ཅམ་ཚར་སོང་།  
 སྐབས་དེར་ད་ལྟ་དང་འདྲ་བར་སྐོམ་ཚུ་སོགས་མང་པོ་འཕུང་རྒྱ་མེད་ལ། གྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་སྦྲེན་ཡང་ཉ་ཅང་ཞུ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་རྒྱ་རྒྱ་ཚེར་གྲུར་ཏེ་ད་ལྟ་ཤ་དང་སྐོམ་ཚུ་སྐོམ་ཚོགས་ཉོས་ཏེ་རས་གུར་ནང་དུ་ཅེད་འཛོའི་དང་དུས་  
 འདའ་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད། དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་འགྲུར་ཏེ་གམ་པའི་རས་གུར་ནང་དུ་ཉིན་ལྔའི་རིང་ལ་མི་སྟོང་པར་ཁང་ཅུང་ཉེ་  
 བའི་ས་ཆ་རྣམས་ལ་སྐྱད་མོར་ཕེབས་པ་དང་། ཡང་ན་མཚོ་སྟོན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཚེན་གྱི་དགོན་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་སྐོར་དུ་ཕེབས་  
 པ་ཡང་ཡོད་པས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་མོར་རོལ་ཚུལ་ལའང་འགྲུར་ཚོགས་བྱུང་ཡོད། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་མོ་མཚུགས་པ་ན་ལོ་དེའི་བཅུ་  
 བའི་ལྷ་མཚོང་གྱི་སྐབས་ལུ་འཛིན་གྲུབ་སློབ་གཉེན་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། འཛིན་གྲུབ་སློབ་  
 གཉེན་པ་ཡོད་ཚད་དམ་བཅའ་བཞུགས་པ་དང་། འཛིན་གྲུག་ཞུགས་པའི་སློབ་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་བཞུགས་  
 བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་གསལ་མང་པོ་བཏང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའི་མཚུགས་པ་ན་གཞུང་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ཚར་བ་རེད།

ལྷོ་ཚོང་དགོན་པའི་སློབ་གཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་བསྐབས་ཚར་བ་ན་དབྱུང་མང་མཛོད། འདུལ་བ་བཅས་ལ་སྐྱབ་དགོས་  
 ཤིང་། སྟོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟར་ན་འཛིན་གྲུབ་དེ་གསུམ་གར་ལོ་ངོ་གཉིས་རེ་སྟེ་བཟོ་མས་པས་ལོ་ངོ་དུག་ཤིང་ལ་གཞུང་དེ་གསུམ་ལ་  
 འབད་པས་འཚུགས་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟ་མཛོད་འཛིན་གྲུབ་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་ལ་སློབ་གཉེན་པ་དུག་ཤིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྲུབ་པས་འཛིན་གྲུབ་དེ་གསུམ་གར་  
 བཟོ་མས་པས་ལོ་ངོ་བརྒྱུད་དགོས། གཞུང་དེ་གསུམ་ལས་དབྱུང་མང་མཛོད་གཉིས་བསྐབས་ཚར་བ་ན་དེའི་སྐོར་གྱི་སྟོན་མོ་ཅི་ཡང་  
 མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་བསྐབས་ཚར་རྗེས་འདུལ་སྟོན་ཞེས་པའི་སྟོན་མོ་ཟབ་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དབྱར་ཚོས་ནང་དུ་ཉོར་ལྷ་  
 དུག་པའི་ཚོས་བཞི་ཉིན་འདུལ་བའི་སྟོན་མོ་ཡིན་ལ། ཉིན་དེར་འདུལ་བའི་གཞུང་བསྐབས་ཚར་བའི་འཛིན་གྲུབ་སློབ་གཉེན་པ་  
 རྣམས་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་ལུ་སོང་ནས་རས་གུར་ལུབ་སྟེ་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ལ་གྲུང་སེང་ལ་རོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟས་རིགས་  
 རྣམས་ཁྲེར་ཏེ་གམ་པར་ཕེབས་ནས་ཞལ་ཟས་དང་བཏུང་བ་རྣམས་ལ་རོལ་བཞིན་ལབ་སྐྱོང་དང་ཀུ་རེ། དགོད་གཏམ་སོགས་བཤད་  
 དེ་སྟོ་སྦྱིང་དང་དུས་འདའ་བར་བྱེད། དུས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལའང་རིམ་བཞིན་འགྲུར་ཚོགས་བྱུང་སྟེ། ས་ཆ་གཞན་དུ་ལྟ་  
 སྐོར་དང་མཇལ་སྐོར་དུ་ཕེབས་པར་མ་ཟད། ཉིན་བདུན་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིར་མ་ཐོན་ཚེ་ཁ་པར་བཏང་ནས་དགོ་བསྐོས་ལ་གནང་བ་ལུ་བ་  
 རེད། ཡིན་ཡང་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་ཚོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གྱི་སྟོན་དུ་ཕྱིར་དགོན་པར་ཐོན་དགོས་ཏེ། ཉིན་དེར་དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་  
 མཁུགས་གྱི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ།

མདོར་ན། འདས་ཟེན་པའི་ལོ་ངོ་ཉེ་ལྷག་གི་རིང་ལ་མཚོ་སྟོན་ལྷོ་ཚོང་དགོན་པའི་གྲུབ་ལུན་གྱི་གྲུ་ཤག་དང་ཞལ་ཟས། ལྷོན་ཆས།  
 གྲུང་སེང་དང་སྟོན་མོ་སྐོམ་ཚོགས་ལ་རོལ་སྐྱབས་བཅས་ལ་འགྲུར་ཚོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། འགྲུར་ཚོགས་དེ་དག་བྱུང་བའི་  
 རྒྱ་སྦྲེན་གཙོ་བོ་ནི་གྲུབ་ལུན་སྟོན་མོར་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་གོང་དུ་འཕེལ་བར་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་ཤག་རྒྱང་བ་རྣམས་བཞིག་  
 བས་གསར་དུ་ལས་པ་དང་། གྲུ་ཤག་གི་མདུན་དོས་ཤེས་གྱིས་བཏུ་མས་པ། གྲུ་ཤག་གི་ཁང་མིག་རྣམས་གྲུ་དག་ཅིང་རྒྱས་འགོད་

28 སེང་གཤོང་འཛིགས་མེད། བཅར་འདྲི། ལྷོ་ཚོང་དགོན་པ། 2012མའི་སྟོན་ལྷ11བའི་ཚོས་17ཉིན། སྐར་ལམ་པ།

ལེགས་པོ་བྱས་པ། ཁང་བའི་ནང་དུ་གསང་སྟོང་ཁང་དང་ཁྱུས་ཁང་ལས་ཡོད་པ། ད་ལྟ་སྐྱེ་ཤག་ཉིས་ཐོག་ཅན་བཅུ་ལྟ་ཡོད་པ་  
ནམས་ལྷ་བཅུན་གྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཇི་ལེགས་སུ་མ་སོང་བར་ལས་ཐབས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ཟས་དང་གྲོན་  
ཆས་ཐད་ཀྱི་འགྱུར་ཚྲོག་གཞན་ད་དུང་གྲུང་གསེང་ལ་རོལ་སྤངས་དང་སྟོན་མོ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་རོལ་རྩལ་ཐད་ནས་འགྱུར་ཚྲོག་བྱུང་བ་  
ཡང་སྐྱེ་བཅུན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཇི་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་བཅུན་ནས་ཕར་བྱིན་སྟོན་མོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤ་དང་སྟོམ་རྩ་སྤྲོ་ཚོགས་ཉོས་  
ནས་བཞེས་པ་དང་། འདུལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུངས་འཁོར་ལ་བཟད་ནས་ས་ཆ་གཞན་དུ་མཇལ་སྟོར་དང་ལྟ་སྟོར་སོགས་སུ་ཕེབས་  
བའང་སྐྱེ་བཅུན་ནམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་གོང་དུ་འཕེལ་བར་རག་ལས་ཡོད། འདི་ལས་ལོ་ངོ་ཉེ་ཤུ་ལྟ་གཤི་རིང་ལ་རྒྱུ་ཚོ་དགོན་  
བའི་སྐྱེ་བཅུན་གྱི་འཚོ་བ་ལས་ཐབས་འགྱུར་གྱིས་ཇི་ལེགས་སུ་སོང་ཡོད་པའང་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་། འགྱུར་ཚྲོག་དེ་དག་བྱུང་བའི་གཞི་  
མ་དང་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེ་བའི་འཚོ་བའི་ཡོང་འབབ་ཇི་ལེགས་སུ་སོང་དེ་ཡིན་ལོ།